

HYVÄ KASVIMAAN PAIKKA ON

- AURINKOINEN
- AVOIN (SUOJAISA)
- KOIVA LÄNNENPUOLEINEN RINNEMAA, TAI TASAINEN
- LUONNON VETTÄ SAATAVANA
- KAUKANA NIEMENTEESTÄ JA MUISTA SAASTEISTA
- RAVINTEIKAS PUUTARHAMAA
- ILMAVA
- VETTÄ PIDÄTTÄVÄ
- VESI EI SAA SEISOA

5-7 TUNTA AURINKOA

ILMANSUUNTAA EI VOI MUUTTAA

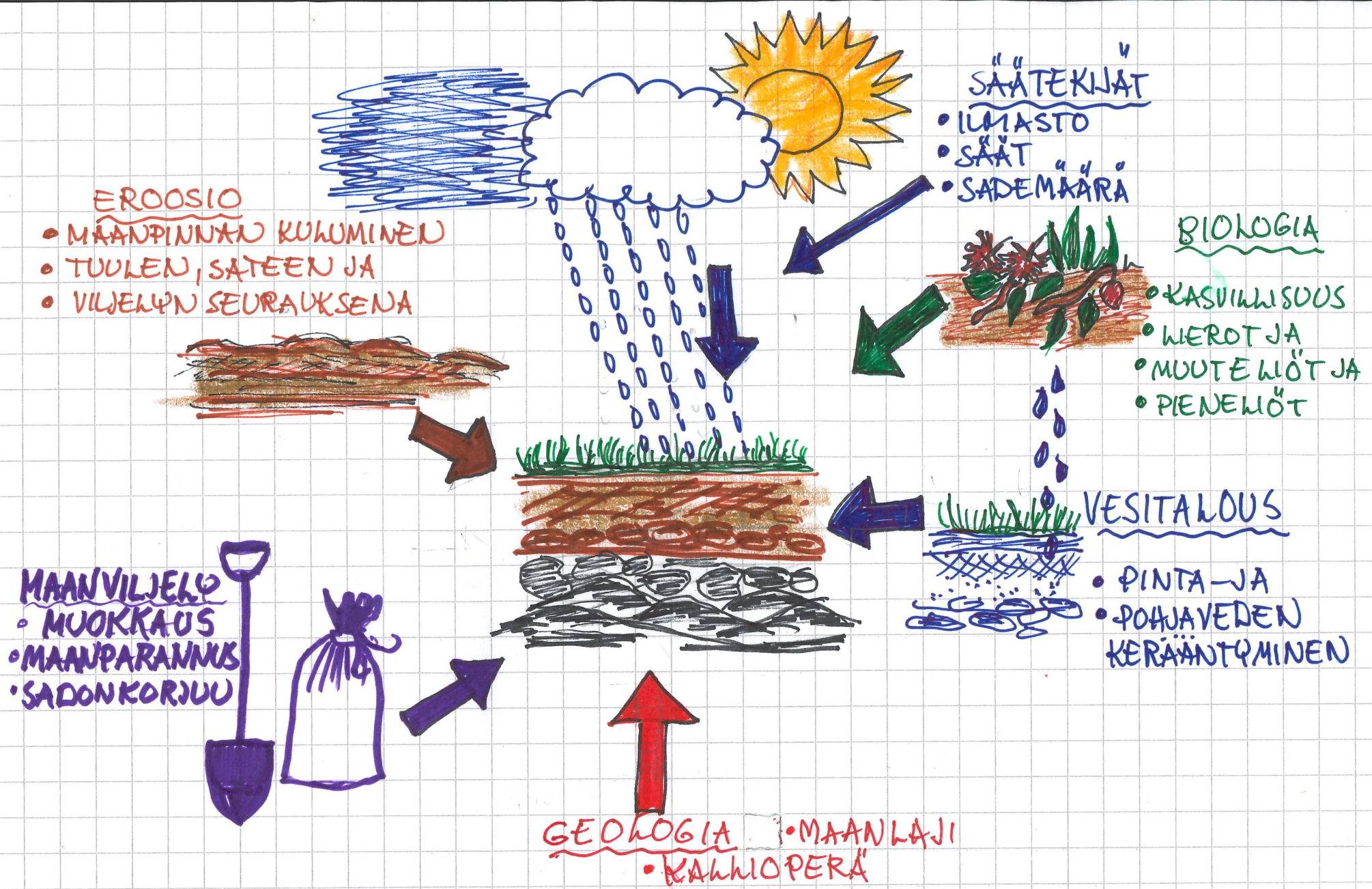
VOI ISTUTTA SUOJAISTUTUKSIA

MAATA VOI AINAK PARANTAA

SAVEA LISÄÄMÄÄN VEDEN PITÄVYYS LISÄÄNTYVÄ

SALAOJITUS, TAI KOTHOPENKKI AVUKSI

ILMAVUUTTA VOI LISÄTÄ SORAA LISÄÄMÄÄN

**MONET TEKIJÄT VAIKUTTAVAT PUUTARHAMAHAN MUODOSTUMISEEN
JA SEN MUUTOKSIIN!**

MAALAJIT VAIHTELEVAT

HIEKKAPITOINEN MAA

- HELPPO MUOKATA
- LÄMPENEVÄT AIKAISIN KEVÄÄKKÄ
- OVAT ILMAVIA

HAITAT

- EIVÄT PIDÄTÄ RAVINTEITA
- KUIVUVAT NOPEASTI
- LISÄTYY MUKTA HÄVIÄÄ

TOIMENPITEET

- LISÄÄ ELOPERÄISTÄ AINEITA
 - KOMPOSTIA
 - SAVEA
 - TURVETTA
- PIDÄ MAA KATETTUNA!

SAVIMAAT

- RASKAITA JA TIIVIITÄ
- KYLMIÄ KEVÄÄKKÄ
- PIDÄTTÄVÄT VETTÄ
- SOPIVA MUOKKAUSAIKA ON LYHYT
- HYVÄNÄ PUOLENA ON RAVINTEIDEN - JA VEDEN PIDÄTYSKYKY!

- MAA ON LIIAN MÄRKÄÄ
- PINTA KOVETTUU
- LIIAN KOVAA JOILLEKIN KASVEILLE

TOIMENPITEET

- KALKITSEMINEN
- LISÄÄMÄKKÄ
 - TURVETTA
 - KOMPOSTIA
 - HIEKKAA
- KATTAMINEN LISÄÄ HUMUSTA
- KOHO PENKKI

HYVÄ PUUTARHAMULTA

- HELPPO MUOKATA
- ILMAVA
- VETTÄ JA RAVINTEITA PIDÄTTÄVÄ
- SOPIVAA USEIMLLE KASVEILLE

- KOMPOSTI PITÄÄ MAAN KUNNOSSA JA ANTAA PIENEHLIÖLLE TÄRKEÄÄ RAVINTOA

- KATE ESTÄÄ MAAN HUHTOUTUMISEN JA VÄHENTÄÄ HAAHTUMISTA
- ESTÄÄ YKSIVUOTISTEN RIKKAKASVIEN KASVUA.

MAANPARANNUSAINEET

VIERLANNOINSKASVIT

- VIRNAT, ADILAT, HERNEET
- KELTALUPIINI - SINAPPI
- HUNAJAKUKKA, KURKKU
YRYTI

PAVUT JA HERNEET

KYPSÄ KOMPOSTIMULTA

LUUJAUHO VERIJAUHO

KAHVINPOROT KALANPERKEET VIRTSA

KOMPOSTOITU LANTA

KÄYMÄLÄ JÄTE

- PERUSTAMISVAIHEESSA
- VUOROVILJELYKASVIKSI

- VIERKESANNOKSI
- PAJON TYPPEÄ VAATIVIEN
JOUKKOON
- PITÄÄ KALKITA MAA
(EI TYPPILANNOITUSTA)

- RAVINTEET LIUKENEVAT
HITAASTI, VAIKOTUS PITKÄ

- SISÄLTÄÄ TYPPEÄ JA FOSFORIA
- PIENIÄ MÄÄRIÄ, SIS. PAJON
TYPPEÄ

- HAPPAMAAN KASVEILLE
- SISÄLTÄÄ PAJON FOSFORI
- VAHVA TYPPILANNOITE

- OHJEIDEN MUKAAN

- RUNSAASTI RAVINTEITA
RAVINTEIKKUUS RIIPPUU

- KUIVIKKEESTA
- ELÄINLAJISTA
- SÄILYTYKSESTÄ

- VIRNAT PEHMITTÄVÄT SAVIMAATA
- LISÄÄVÄT VIHERMASSAA

- JUURET PEHMITTÄVÄT
MAATA
- LISÄÄVÄT MAAHAN TYPPEÄ
- VARRET VOI KÄYTTÄÄ
KATTEENA

- SOPII KAIKILLE KASVEILLE
- MAANPARANNUKSEEN
- PERUSLANNOITUKSEEN
- SOPII KAIKILLE KASVEILLE
PINTAMULTAAN TAI ISTUTUS-
KUOPPAAN.

- RUUSUPENKKIIN, PERUNAIK-
KUN
- LAIMENNA 1:10 VEDELLÄ

- KAIKILLE KASVEILLE

- 3 VUODEN KOMPOSTOINTI
VOI CAITTA KASVIMAAN

NOKKONEN

MERIHEVÄ

SARVILASTU JA LUUJAUHO

PUUNTUHKKA

RUOHONSILPPU

KASVIKÄPTE

KESKENTEKOINEN KOMPOSTI

• PARIN VIIKON LIOTUS
UUTTA RAVINTEET LEHÄISTÄ

- SISÄLTÄÄ MINERAALIEJA JA KASVUA EDIST. HORMONEJA.
- KOMPOSTOINUT
- VÄLTÄ PITKÄAIKAISTA KÄPTTÖÄ!
- HITAASTI LIUKENEVAA TYPPEÄ VAIKUTUS KESTÄÄ VUOSIA

• NOPEASTI VAIKUTTAVAK KALKITUSAINENE ON MOPS HIVENAINEITA SISÄLTÄÄ KALIUMIA JA KALSIUMIA.
(KOHTUUVUUSESTI)

• LEVITETÄÄN TUOREELTAN (KASTETAAN)

• VALMISTETAAN VIHREISTÄ KASVINOSISTA
PARI VIIKKO LIOTETAAN

• PUOLIKYRSÄÄ KOMPOSTIA LEVITETÄÄN 5cm KERROS (TAROUSJÄTE + VIHRE. KASVINOSAT)

• ARVOSTETUIN KÄPTE SISÄLTÄÄ KAIKKIA KASVIN VAATIMIA RAVINTEITA.
• TUHOAJASTORJUNTAAN

• TOMAATTIHE VOI LEVITTÄÄ SELLAISENAAN.

• TYPEN TARVITSIJOLLE (KAANT, KURKUT)

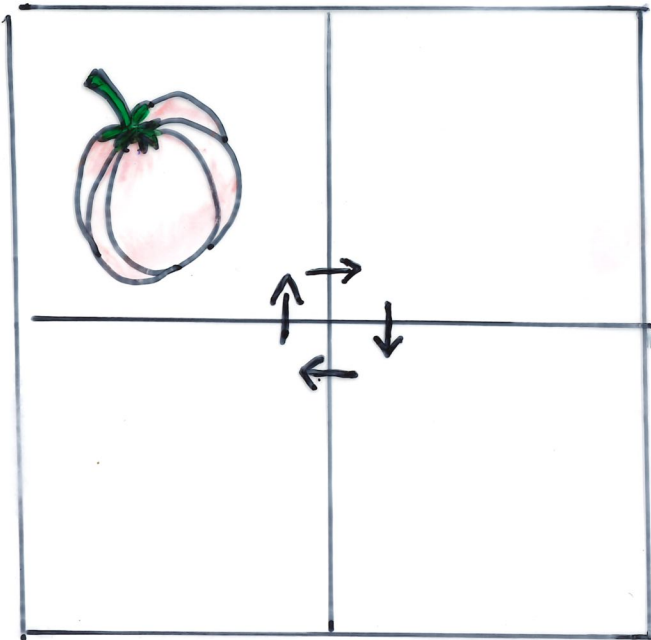
• MARJAPENSAAT, LUOMU, KIRSIKKA, PORKKANA KAAHI, SIPOU,

• KAIKILLE KASVEILLE MUUTAMAN KERRAN KESÄSSÄ

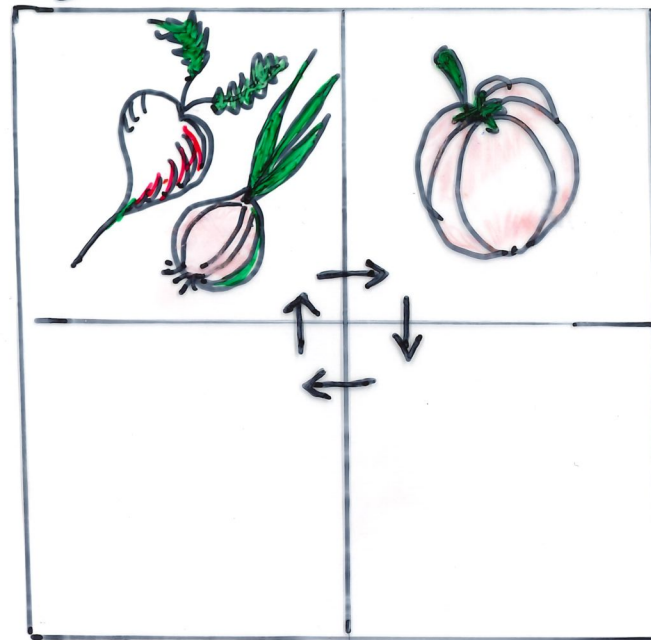
• TUMMAT LEHDET, PÄLÖN TYPPEÄ!

• EI KASVIEN JUUREEN ASTI TYPPEÄ TARVITSEVILLE.

I VUOSI

II VUOSI

I VUOSI

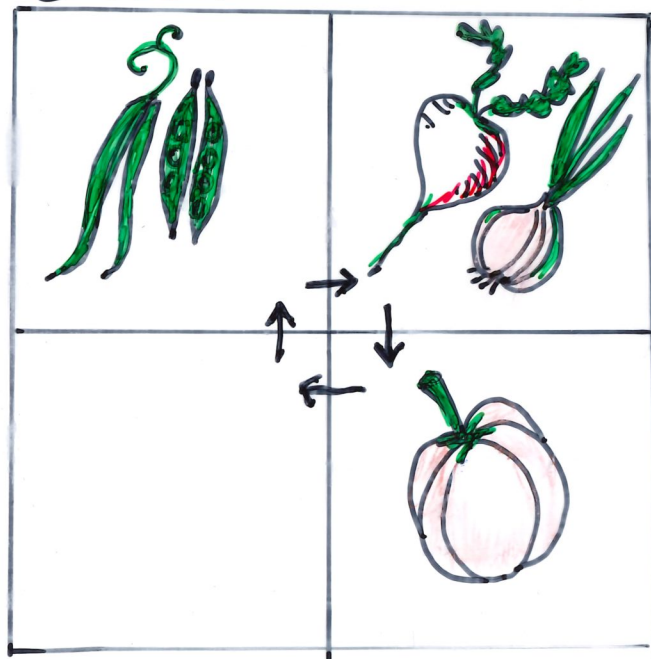
- PALJON RAVINTEITA
KURKKU, TOMAATTI
KURPITSA, PURJO
LEHTISEH. KAALIT
VALKOSIPULI,

VUORO-
VILJELY

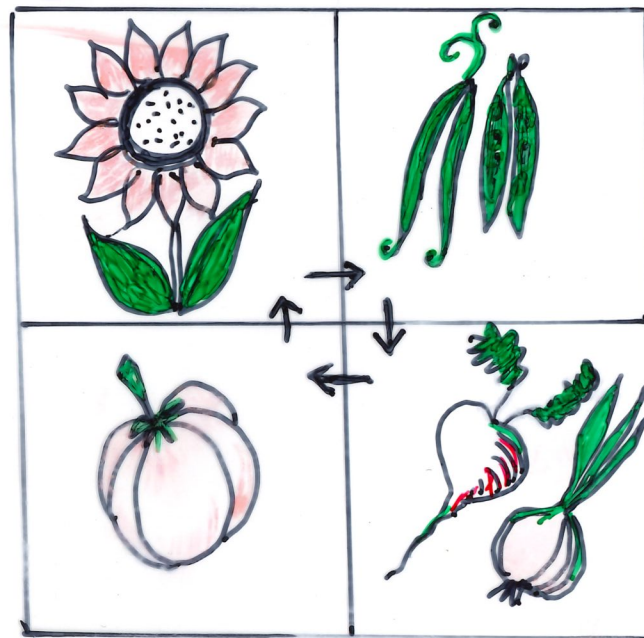
II VUOSI

- VÄHEMMÄN RAVINTEITA
PORKKANA, SALAATTI
PUNAJUURI, PERSILJA
TILVI, RETIISI, SIPULI

III VUOSI

IV VUOSI

III VUOSI

- VÄHÄ RAVINTEISET
PERUNA, PAVUT
HERNEET, YRTIT

IV VUOSI

- MAAN LEPOVUOSI!
VIHERLANNOITUS-
KASVEJA

HYVÄT PARIT

PORKKANA ↔ SIPULI
HERNE ↔ PORKKANA
SELERI ↔ PURJO
PERUNA ↔ PAPUJA

HUONOT PARIT

PAVUT ↔ PUNAJUURI
PAVUT ↔ SIPULI
MANSIKKA ↔ KAALI
LANTTU ↔ TOMAATTI

KARKOTTAJAKASVIT

VALKOSIPULI
SAMETTIKUKKA
KEHÄKUKKA
LIPERI
IISOPPI
KOIRUOHO
MINTTU, SITRUUNA
MELISSA

KASVIITVIHTYMINÄIN

HOUKUTUSKASVEJA

KRASSIT PAVUJEN KANSSA
KAAHIEN JA
KESÄKURPITSOJEN
SEURAAVU

KIINANKAALI MUIDEN
KAAHIEN
JOUKKOON

AURINGON
PAAHDETTA
KESTÄVÄT
ANTAVAT
SUOJAA
PAAHDETTA
KARTTAVILLE
KASVEILLE!

- KAAHIEN JOUKKOON TOMAATTI
- IISOPPI HOUKUTTAA KAAHIKÄRPÄSIÄ
- KOIRUOHO JA SALVIA HOUKUTTAA
KAAHIPEHTOSIA
- KIRKKAAN KELTAISILLA SAMETTIKUKILLA
ON HOUKUTTAVA VAIKUTUS
KIRPPOIHIN JA RAPSIKKO-
RIIKSIIN.

RINNAKKAINVIELY

MATALAJURISET VIHTYVÄT
SYVÄJURISTEN SEURASSA.

SÄÄT SALKOPAVUISTA
ENEMMÄN PALKOJA
KUN KYLVÄT
KUMPANEIKSI ..
HÄSHERNEITA
TAI ELÄMÄN
LANKOJA. (16)

KASUHEIMOT

HERNEKASVIT

- HERNEET • PAVUT
- VIRNAT • APILAT
- LUPIINIT

RIKKAKASVEISTA:

- HIIRENVIRNA

KOISOKASVIT

- PERUNA • MUNAKOISO
- TOMAATTI • PAPRIKA
- TUPAKAT • PETUNIAT

KURKKUKASVIT

- KURKUT • KURPITSAT
- MEHONIT

LILJAKASVIT

- KELTA-PUNA-KEPASIPULI
VALKOS. RUOTHOS. RYVÄSS.
SAHOTUS. HILHOS. ILMAS.
PILHSIPULI.

MYKERÖKUKKAISKASVIT

- AURINGONKUKKA
- MUSTAJUURI
- MAA-JA LATVA-ARTISOKKA
- KETHÄKUKKA

RIKKAKASVEJA

- LESKENLEHTI • VILVAKKO
- KARHINEN • TAKAINEN
- OHDAKE • LINNUUNKAALI
- VOIKUKKA • VALVATTI
- SAUNAKUKKA • KAUNOKIT
- PÄIVÄNKAKKARA • PIETARQRITTI
- MARUNAT

RISTIKUKKAISKASVIT

- KAIKKI KAAKIT • HANTTU
- NAURIS • RETIISI • KRASSI
- PIPARJUURI • RYPSI • RAPS
- SINAPPI

RIKKAKASVEJA

- PELTOTASKURUOTTO
- PELTOKANANKAALI
- LITUKKA, LUTUKKA
- UKONNAURIS

SARJAKUKKAIS-ELI PUTKI-KASVIT

- PORKKANA
- PAHSTERNAKKA
- SELLERI • HIPSTIKKA
- PERSILJA • KUMINA
- TILMI • KIRVEN
- VÄINÖNPUTKI
- KORIANTERI • FENKOL

RIKKAKASVEJA

- VUOHENPUTKI
- KOIRANPUTKI
- PUKINJUURI y.m.

SAVIKKAKASVIT

- PUNAJUURI
- SOKERIJUURIKAS
- REHUJUURIKAS
- MANGOLDI
- TARHAMALTA
- PINAATTI

RIKKAKASVEJA

- JAUHOSAVIKKA

MITÄ RIKKAKASVIT KERTOVAT?

- SAVIKAT
 - PEIPIT
 - PIKKIKKEET
 - PIHATAHTIMO
- MUHEVA JA RAVINTEIKAS MAA

- NOKKONEN
 - VUOHENPUTKI
 - VOIKUKKA
- TYPPIPITOINEN MAA

- KERTA-EIN SIEMENRIKKAKASVI
1-2V. KASVEJA SIEMENTÄÄ YHDEN KERRAN
- KESTO-EIN MONIVUOTISET KASVIT
LEVIÄVÄT SIEMENISTÄ TAI JUURAKOISTA

- LEINIKIT
 - SUOLAHEINÄ
 - KESKENLEHTI
- MAA ON HAPANTA RASKASTA JA JÄYKKÄÄ

- OHDAKKEET
- LANNOITTEIDEN YLIANNOSTUS (ESIM. FOSFORIN)

VILJELY- JA KORISTEKASVI VOI MUUTTUA RIKKAKASVIKSI!
(MAA-ARTISOKKA, JÄTTIPUTKI, MAUSTEKASVIT)

- RIKKAKASVIT KILPAILEVAT
- VEDESTÄ
 - RAVINTEISTA
 - VÄLOSTA
 - TILASTA
- RUMENTAVAT ISIDUKSIA
- TOIMIVAT ISÄNTINÄ TUHOLOAISILLE JA TAUDEILLE
- SUOJAAVAT MAATA KUIVUMISELTA, LIETTYMISELTÄ
 - ESTÄÄ RAVINTEIDEN HUHTOUTUMISTA
 - VÄHENTÄÄ YKSIPUOLISEN VILJELYN HAITTOJA

• RIKKAKASVIEN KUNTO JA VÄRI KERTOO MAAN RAVINTOPITOISUUDESTA

SIJOITA

KASVIRIVIT
ETELÄ- JA POHJOIS-
SUUNTAAN
KORKEAT EI VARJOSTA
MATAVIA!

TEE KÄYTÄVISTÄ TARPEEKSI HEVEÄT

- MAHTUU KOTIKÄRRYIHÄ
TYÖSKENTELEMÄÄN
- KASVIT EI VÄT KASVA
LIIAN TIIVIISTI!

HUONOWA

PAIKAWA

EI KANNATA
EDES YRITTÄÄ
VIHANNESMAAN
KASVEJA

TEE TUULENSUOJA-AITA

- RUUSUPAVULISTA TAI
- HUMALASTA
- MAA-ARTISOKASTA

VÄLTÄ MYRKKYJÄ KASVI- MAAWA

- PUUNTUHKKA
- NOKKOSVESI
- KUMPPANUUSKASVIT
- KITKEMISEHÄ
- VUOROVILJELYHHE
SAAT HÄVIÄ
TUHOXSIA

SILMÄNILWA KUKISTA.

- HOUKUTTEVAT • MEHILÄISIÄ
- LEPPÄKERTTUJA
- HARJOKORENTOJA
- KUKKAKÄRPÄSIÄ
- KEHÄKUKAT • SAMETTIKUKAT
- KRASSIT • ASTERIT • ORVOKKI
- KURKKUPEITTI • MAUSTE-
YRTIT.

PENKKIVILJELY KUNNIAAN!

- KASVIT SAAVAT LÄMPÖÄ
- PENKIN HEVEYS 1-1,2 m
- HELPPO KITKEÄ JA HARVENTAA.
- KOSTEUS SÄILYY PAREMMIN!

- ENSIMMÄISEN VUODEN VIILJELYKASVIKSI SOPII PERUNA
- ISTUTA PERUNAT SUORAAN NURMIKON, TAI SÄNGEN PÄÄLLE! ALLE SANOMA-LEHTIÄ.
- PEITÄ 30cm KATTEELLA, JOTA LISÄÄ 2-3 KERTAA KESÄN AIKANA
- JOS MUOKKAAT NURMIKON SEPÄNTOKAT SYÖVÄT SÄDON!

• LANTTU TEHOAA JUOLAVEHNAAN VOI KOKEILLA UUTEEN PELTOON!

• SUOSI KUMPPANUUSKASVEJA

SEKAVILJELY

- SOPII KOTIPUUTARHAAN. ON KOHKOVUOROTTELUA MUTKATTOMAMPI
- KYLVÄ TAI ISTUTA JOKAINEN KASVILAJI OMAKSI YKSITTÄISEKSI RIVIKSEEN
- VAIHDA RIVIN PAIKKAA VUOSITTAIN

• LISÄÄ SEKAVILJELYN MUKAAN KESÄKUKKIA SILMÄN ILOKSI JA HYÖNTEISTEN HÄMÄYKSEKSI.

- KUOHKEUTA MAA ENNEN KYLVÖÄ VAIKKA SE OLSI KÄÄNNETTY SYKSYLLÄ
- RIVIEN VÄLIÄ VOI KUOHKEUTTAA MYÖS SATEEN JÄLKEEN. VESI JÄÄ MAAHAN JA RIKKA-RUOHOT TUHOUTUVAT.